

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 1. februar 2024 har udvalget efter ønske fra Katrine Robsøe (RV) stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del spørgsmål 193

Hvad vil effekten være på velstand, provenu og beskæftigelse (hhv. i 2030, 2032 og varigt), hvis sektordimensionering i universitetsreformen fra 2023 ændres fra 8 pct. til hhv. 6 pct., 4 pct., 2 pct. eller helt annulleres?

Svar

Forligspartierne ønsker med *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023)* at skabe en bedre balance i optaget på forskellige videregående uddannelsesniveauer. Derfor er der enighed om at reducere tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser på universiteterne med 8 pct. fra 2025 i forhold til det nuværende niveau (gns. 2018-2022).

Der er på baggrund af spørgsmålet foretaget beregninger af fire alternative scenarier, hvor tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser i stedet reduceres med hhv. 6 pct., 4 pct., 2 pct. og 0 pct. fra 2025.

Det skal bemærkes, at der ikke er ændret på de øvrige elementer i *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023)*, som påvirker provenu, beskæftigelse og velstand, herunder bl.a. nye typer af kandidatuddannelser, tidligere færdiggørelse på kandidatuddannelserne, øget tilgang af internationale studerende og udmøntning af ramme til bedre kvalitet i uddannelse afsat med *Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi fra 2022*. Den varige virkning antages at kunne afspejles ved virkningen i 2075, hvor omlægningen er fuldt indfaset.

Generelt set vil en lavere procentsats for reduktion i tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser medføre en lavere provenu- og beskæftigelsesvirkning, *jf. tabel 1 og 2*. Det skal bemærkes, at tabel 1 udelukkende viser provenuvirkningerne.

21. marts 2024

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
461130

Tabel 1

Provenuvirkninger af at reducere den aftalte sektordimensionering fra 8 pct. til hhv. 6, 4, 2, og 0 pct., mia. kr. (2024-pl)

Scenarier for reduktion i tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser	Provenu (mia. kr., 2024-pl)			
	2030	2032	2034	2075
1. 6 pct.	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
2. 4 pct.	-0,3	-0,3	-0,3	-0,1
3. 2 pct.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2
4. 0 pct.	-0,6	-0,6	-0,6	-0,2
Virkning af øvrige reformelementer	2030	2032	2034	2075
1. 6 pct.	0,0	0,0	0,0	0,0
2. 4 pct.	0,0	0,0	0,1	0,1
3. 2 pct.	0,1	0,1	0,1	0,1
4. 0 pct.	0,1	0,1	0,1	0,1

Anm.: Afrundet til nærmeste 0,1 mia. kr.

Det er beregningsmæssigt lagt til grund, at sektordimensionering implementeres fra 2025. Øvrige reformelementer er fastholdt ift. *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023)* og omfatter nye typer af kandidatuddannelser, tidligere færdiggørelse på kandidatuddannelserne og udmøntning af ramme til bedre kvalitet i uddannelse afsat med *Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi fra 2022*. I tabellen fremgår udelukkende provenuvirkningen af øvrige reformelementer og ikke omfanget af geninvesteringer i universitetsområdet, hvorfor tabellen ikke afspejler virkningen på den offentlige saldo.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Det skal derudover bemærkes, at når procentsatsen for reduktionen i tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser sænkes, så stiger provenu- og beskæftigelsesvirkningen af de øvrige reformtiltag. Det skyldes, at jo flere studerende, der kan tilgå de akademiske bacheloruddannelser – og derigennem også kandidatuddannelserne -, jo større er provenu- og beskæftigelsesvirkningerne ved at indføre de nye typer kandidatuddannelser som følge af højere SU- og taxameterbesparelser samt højere virkning på den strukturelle beskæftigelse.

Tabel 2

Beskæftigelsesvirkninger af at reducere den aftalte sektordimensionering fra 8 pct. til hhv. 6, 4, 2, og 0 pct., fuldtidspersoner og helårspersoner

Scenarier for reduktion i tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser	Strukturel beskæftigelse (fuldtidspersoner)				Øget antal ledige (helårspersoner)			
	2030	2032	2034	2075	2030	2032	2034	2075
1. 6 pct.	-350	-300	-300	0	0	0	0	0
2. 4 pct.	-650	-650	-600	50	-50	-50	-50	0
3. 2 pct.	-1.000	-950	-950	50	-50	-50	-50	0
4. 0 pct.	-1.350	-1.300	-1.250	100	-50	-50	-50	0
Virkning af øvrige reformelementer	2030	2032	2034	2075	2030	2032	2034	2075
1. 6 pct.	50	50	50	50	-	-	-	-
2. 4 pct.	100	100	150	150	-	-	-	-
3. 2 pct.	150	200	200	200	-	-	-	-
4. 0 pct.	200	250	250	250	-	-	-	-

Anm.: Afrundet til nærmeste 50 personer.

Det er beregningsmæssigt lagt til grund, at sektordimensionering implementeres fra 2025. Øvrige reformelementer er fastholdt ift. *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023)* og omfatter nye typer af kandidatuddannelser, tidligere færdiggørelse af kandidatuddannelserne, flere internationale studerende og bedre muligheder for livs-lang læring.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

En lavere procentsats for justering af pladser på de akademiske bacheloruddannelser end i *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023)* forudsættes at medføre en øget tilgang til de akademiske bacheloruddannelser og en lavere tilgang til professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser. Dette medfører, at der må forudsættes et længere uddannelsesforløb og højere uddannelsesniveau for den omfattede gruppe.

Længere uddannelsesforløb vil indebære en senere udtræden på arbejdsmarkedet, hvilket isoleret set har en negativ indvirkning på den samlede lønsum og dermed velstandsniveauet. Omvendt er et højere uddannelsesniveau isoleret set – via højere produktivitet – forbundet med en stigning i den samlede lønsum og påvirker dermed velstandsniveauet positivt. På kort sigt vil den første effekt dominere, mens den anden effekt på længere sigt vil dominere, *jf. tabel 3*. En lavere procentuel reduktion i tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser vil på kort sigt medføre en lavere velstandsvirkning end forudsat i *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023)*, mens det vil medføre, at velstanden reduceres mindre på længere sigt.

Tabel 3

Velstandsvirkninger målt ved strukturel BNP af at reducere den aftalen sektordimensionering fra 8 pct. til hhv. 6, 4, 2, og 0 pct., mia. kr. (2024-pl)

Scenarier for reduktion i tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser	Strukturelt BNP (mia. kr., 2024-pl)			
	2030	2032	2034	2075
1. 6 pct.	-0,4	-0,3	-0,2	3,3
2. 4 pct.	-0,7	-0,6	-0,5	6,6
3. 2 pct.	-1,1	-0,9	-0,7	9,9
4. 0 pct.	-1,4	-1,2	-1,0	13,2
Virkning af øvrige reformelementer				
1. 6 pct.	0,1	0,1	0,1	'-'
2. 4 pct.	0,1	0,1	0,2	'-'
3. 2 pct.	0,2	0,2	0,2	'-'
4. 0 pct.	0,2	0,3	0,3	'-'

Anm.: Afrundet til nærmeste 0,1 mia. kr.

Det er beregningsmæssigt lagt til grund, at sektordimensionering implementeres fra 2025. Øvrige reformelementer er fastholdt ift. *Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark (2023)* og omfatter nye typer af kandidatuddannelser, tidligere færdiggørelse af kandidatuddannelserne, flere internationale studerende og bedre muligheder for livs-lang læring.

Kilde: Finansministeriet.

Det skal bemærkes, at når procentsatsen for reduktionen i tilgangen til de akademiske bacheloruddannelser sænkes, så stiger velstandsvirkningen af de øvrige reformtiltag. Det skyldes, at jo flere studerende, der kan tilgå de akademiske bacheloruddannelser – og derigennem også på kandidatuddannelserne -, jo større er velstandsvirkningerne ved at indføre de nye typer kandidatuddannelser som følge af højere virkning på den strukturelle beskæftigelse.

Det bemærkes derudover, at det på længere sigt ikke er muligt at skønne over velstandsvirkningerne af at omlægge kandidatuddannelser til 75 ECTS, hvorfor velstandsvirkningen af de øvrige reformelementer ikke kan opgøres på længere sigt, *jf. faktaarket Provenu- og beskæftigelsesvirkninger af Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark.*

Med venlig hilsen

Christina Egelund